

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Ajuntament **de Palma**

**INFORME D'ACTUACIONS
SOBRE VIOLÈNCIA DE GÈNERE
A L'AJUNTAMENT DE PALMA
2015-2016**

25 de novembre
Dia Internacional contra la
Violència cap a les Dones

Índex

1. Presentació	3
2. Metodologia	5
3. Quantificació de la violència de gènere	8
3.1. Delictes ingressats	8
3.2. Dones assassinades per violència de gènere.....	9
3.3. Denúncies per violència de gènere.....	10
3.4. Ordres de protecció	11
3.5. Mesures judicials	13
4. Atenció de qualitat a les víctimes de violència de gènere.....	16
4.1. Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere	16
5. Serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere	18
5.1. Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere	18
5.1.1. Dades generals del Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere.....	18
5.1.2. Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere (SAIVVG)	20
5.1.3. Programa d'atenció als fills i filles víctimes de violència de gènere	23
5.1.4. Programa d'atenció a persones agressores.....	27
5.2. Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAM - VVG)	32
5.3. Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA).....	35
5.4. Fitxer de la declaració voluntària de risc (DVR) 112	36
5.5. Pacte Palma contra la Violència de Gènere.....	36
6. Avançament de dades de 2016 dels serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere.....	42

1. Presentació

L'any 1999 l'Assemblea General de Nacions Unides va declarar el 25 de novembre Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones.

De llavors ençà s'han desenvolupat millores legislatives, judicials, policials i socials per a eradicar aquesta xacra.

Això no obstant, el problema continua existint i cada any sentim notícies relacionades amb la mort de dones a mans de les seves parelles o exparelles.

L'Ajuntament de Palma vol un model de convivència basat en el respecte i la col·laboració entre dones i homes. Per això té com a objectiu prioritari desenvolupar actuacions destinades a la prevenció, l'eradicació, la protecció i l'atenció integral a les persones que pateixen violència de gènere.

En aquest sentit l'Ajuntament manté diferents línies d'actuació:

- atenció social a les víctimes de violència de gènere
- atenció psicoeducativa als fills i filles de les víctimes de violència de gènere
- atenció reeducativa a les persones agressores
- acolliment a les víctimes i els seus fills i filles que han hagut d'abandonar el seu domicili
- protecció i seguretat de les víctimes

Els serveis que treballen aquestes línies d'actuació estan integrats en el sistema de gestió de qualitat de l'Ajuntament mitjançant la Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere, que defineix la responsabilitat municipal envers les víctimes, els seus infants i les persones agressores que volen canviar.

A aquests serveis també s'hi han de sumar les actuacions preventives que es realitzen des de l'Ajuntament de Palma mitjançant la formació i la sensibilització.

L'atenció a la violència de gènere requereix un abordatge integral. Per a millorar l'eficàcia del sistema és necessari que els diferents serveis d'atenció i protecció implicats treballin coordinadament, comparteixin la informació, avaluin els resultats i implementin les mesures correctores adients. Per això, i en el marc de les seves competències, els serveis municipals aposten per la coordinació interna i el treball en xarxa.

En el programa d'actes de commemoració del 25 de novembre es presenta aquest informe de les actuacions sobre violència de gènere que du a terme l'Ajuntament de Palma.

L'informe s'estructura en dues parts. La primera és una aproximació a la magnitud del problema, amb un recull de dades sobre violència de gènere registrada, dones assassinades a mans de les seves parelles o exparelles i dades procedents del Consell General del Poder Judicial sobre denúncies, delictes i ordres de protecció. La segona part presenta informació relativa a l'atenció específica dels diferents serveis municipals que atenen les víctimes de violència de gènere.

Les dades utilitzades per a elaborar aquest informe s'han obtingut de les següents fonts d'informació:

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

- Consell General del Poder Judicial
- Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat
- serveis municipals d'atenció a víctimes de violència de gènere
- Carta de compromisos de l'Ajuntament de Palma

2. Metodologia

L'informe d'actuacions sobre violència de gènere a l'Ajuntament de Palma es divideix en dues parts. A la primera part es presenten dades per a conèixer la magnitud del problema i a la segona, es dona informació de les persones ateses per violència de gènere en els diferents serveis municipals específics de l'Ajuntament de Palma.

Primera part: magnitud del problema

La informació que ens ofereix aquesta primera part de la memòria ens serveix per a fer una quantificació de la violència de gènere des d'un punt de vista judicial.

Així, inclou informació sobre la quantitat de delictes ingressats, denúncies, ordres de protecció sol·licitades, mesures judicials i dones assassinades per violència de gènere. Aquestes dades en permeten prendre consciència de la magnitud del problema de la violència de gènere a la nostra societat.

Les dades obtingudes del Consell General del Poder Judicial s'ofereixen a nivell de l'Estat espanyol, de les Illes Balears i del partit judicial de Palma. L'any d'estudi és el 2015 i les dades es presenten en sèries evolutives dels darrers sis anys.

La informació de les dones assassinades per violència de gènere es presenta a nivell de l'Estat espanyol i de comunitats autònomes, i està actualitzada a 18 de novembre de 2016.

Segona part: serveis municipals específics d'atenció a la violència de gènere

La segona part d'aquesta memòria es refereix a l'atenció realitzada des dels diferents serveis i programes municipals de l'Ajuntament de Palma.

Aquest apartat conté les dades referides al Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere (que inclou els programes d'atenció a víctimes de violència de gènere, als seus fills i filles i també a les persones agressores), el Servei d'Acolliment Municipal per a Víctimes de Violència de Gènere, l'atenció realitzada des de la Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local i altres actuacions com les altes al fitxer de declaració voluntària de risc.

També inclou informació de les accions de sensibilització i formació promogudes des del Pacte Palma contra la Violència de Gènere.

L'any de referència de les dades relacionades amb els serveis municipals específics és el 2015. Així mateix, també s'ofereix un avançament de dades parcials de l'atenció realitzada el 2016.

No obstant això, les dades referides a les accions formatives realitzades en el marc del Pacte Palma contra la Violència de Gènere pertanyen al curs escolar 2015-2016, arran de la temporalització d'aquesta activitat a través del programa d'activitats educatives "Palma Educa".

Variables del Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere

A continuació es fa una breu explicació per a saber a què a ens referim quan parlem de les següents variables utilitzades per a explicar l'atenció realitzada des del Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere i als tres programes que en formen part:

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Expedients atesos: són tots els expedients en els quals s'ha treballat durant el període d'estudi. Es poden classificar en:

- Expedients oberts per 1a vegada: són els expedients nous oberts durant el període d'estudi.
- Expedients reoberts: són els expedients que ja s'havien tancat i que en el període d'estudi es tornen a obrir i es comença una nova atenció.
- Expedients arrossegats: són els expedients que s'havien obert abans que s'iniciàs el període d'estudi i en els quals es continua treballant.

Quan a la memòria ens referim a expedients nous oberts durant el 2015 es tindran en compte els oberts per 1a vegada i els reoberts al període.

Persones ateses: és el nombre total de persones que han estat ateses directament amb un pla de feina específic en algun dels programes del servei durant el període d'estudi. En aquest cas podem distingir entre:

- Persones ateses totals: és el total de persones ateses en el programa durant el període d'estudi, tant d'expedients nous oberts com d'expedients arrossegats.
- Persones ateses noves: són les incloses en els expedients nous oberts durant el període d'estudi i amb les quals, per tant, es comença a treballar a partir de les demandes que realitzin.

Perfil de les persones ateses als diferents programes: quan es defineix el perfil de les persones ateses a cadascun dels programes es fa referència als casos nous oberts (nous per 1a vegada + reoberts) durant el període d'estudi, així com a les noves persones ateses. Així el que s'obté són les característiques principals de les persones noves que entren als programes.

Fonts d'informació

Consell General del Poder Judicial. Aquesta font d'informació ens proporciona dades a tres nivells: estatal, autonòmic i del partit judicial de Palma.

El partit judicial de Palma agafa el nom del nostre municipi, tot i que inclou dades corresponents a persones residents a altres setze municipis. Aquests municipis són: Algaida, Andratx, Banyalbufar, Bunyola, Calvià, Deià, Esporles, Estellencs, Fornalutx, Lluçmajor, Marratxí, Puigpunyent, Santa Eugènia, Santa Maria del Camí, Sóller i Valldemossa.

Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat. S'hi recullen les dades de les víctimes mortals per violència de gènere.

Serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere de l'Ajuntament de Palma. Aquests són els serveis de l'Ajuntament que atenen dones víctimes de violència de gènere, els seus fills i filles i els agressors.

- Servei Municipal d'Atenció Integral de Violència de Gènere
- Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere
- Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA)

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Primera part: magnitud del problema

3. Quantificació de la violència de gènere

3.1. Delictes ingressats

Segons les dades publicades pel Consell General del Poder Judicial durant el 2015 al partit judicial de Palma ingressaren 3.022 delictes per violència sobre la dona. La xifra ha disminuït en 64 casos respecte dels delictes ingressats el 2014. Això suposa un descens del 2% dels delictes respecte de l'any anterior. També s'observa una disminució en els delictes ingressats a les Illes Balears.

Les dades recollides de l'Estat espanyol ens mostren que a diferència del partit judicial de Palma i del conjunt de les Illes Balears, s'ha registrat un increment del nombre de delictes ingressats.

Delictes ingressats per violència sobre la dona						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Espanya	139.522	141.228	136.720	130.270	130.064	134.070
Illes Balears	4.276	5.192	4.674	4.565	4.922	4.734
Partit judicial de Palma ¹	2.940	3.888	3.234	2.776	3.086	3.022

Font: Consell General del Poder Judicial

Tipologia dels delictes ingressats al partit judicial de Palma

El 2015 la part més important del total de delictes ingressats per violència sobre la dona, i amb molta diferència respecte de la resta, varen ser els delictes per lesions i maltractaments (representen el 84,31% de tots els delictes ingressats). En segon lloc hi ha els delictes contra la llibertat (4,93%), seguits dels trencaments de mesures (4,73%).

Delictes ingressats sobre la dona per tipus						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Total	2.940	3.888	3.234	2.776	3.086	3.022
Homicidi	1	6	2	4	1	2
Avortament	0	0	0	0	0	0
Lesions al fetus	0	0	0	0	0	0
Lesions i maltractaments	2.404	2.837	2.179	2.395	2.536	2.548
Contra la llibertat	362	781	508	128	224	149
Contra la llibertat i indemnitat sexual	13	27	25	17	38	27
Contra la integritat moral	0	70	130	71	180	63
Contra drets i deures familiars	14	7	84	0	0	0
Trencaments de penes	49	58	96	47	31	57
Trencaments de mesures	87	80	208	68	76	143
Altres	10	22	2	46	0	33

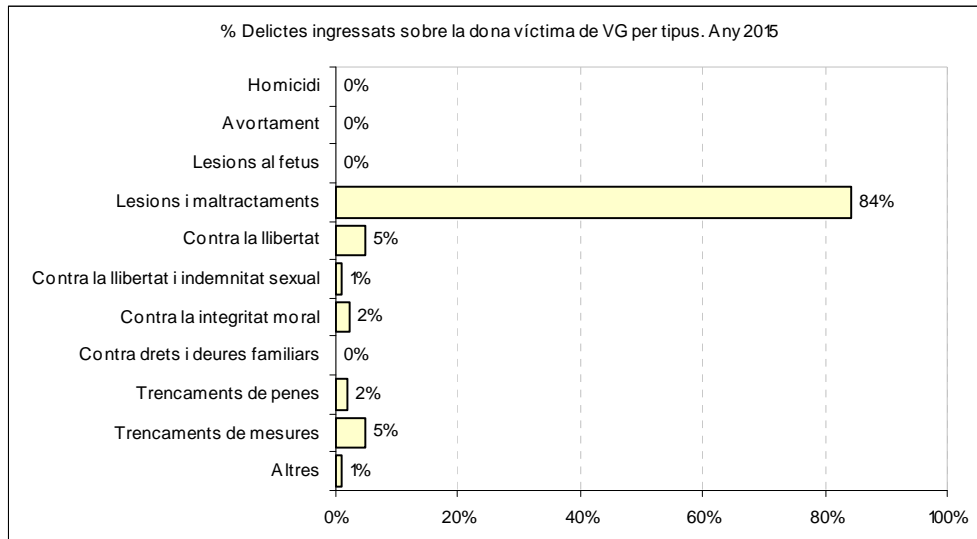
Font: Consell General del Poder Judicial

¹ Les dades es corresponen al partit judicial de Palma, que inclou els municipis d'Algaida, Andratx, Banyalbufar, Bunyola, Calvià, Deià, Esporles, Estellencs, Fornalutx, Lluçmajor, Marratxí, Palma, Puigpunyet, Santa Eugènia, Santa Maria del Camí, Sóller i Valldemossa.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

En comparació amb les dades de l'any 2014 ha disminuït el total de delictes, però, en contraposició, s'ha incrementat lleugerament el nombre de delictes de lesions i maltractaments. Els delictes contra la llibertat i els delictes contra la integritat moral han disminuït respecte de l'any anterior. El delicte que més s'ha incrementat ha estat el de trencament de mesures, que pràcticament s'ha duplicat respecte de l'any anterior.

Font: Consell General del Poder Judicial

3.2. Dones assassinades per violència de gènere

Lluny d'acabar amb aquesta xacra social, l'any passat oficialment el nombre de dones assassinades a l'Estat espanyol a mans de les seves parelles o exparelles va ser de 60, a les quals s'han d'afegir 4 menors. Per tant, parlariem de 64 víctimes mortals. El 2016, fins el 18 de novembre ja comptabilitzam a l'Estat espanyol 39 dones mortes per violència de gènere, a les quals s'ha d'afegir 1 menor assassinat, de manera que el 2016 hi ha un total de 40 víctimes mortals oficials.

En el cas de les Illes Balears, l'any 2015 es comptabilitza 1 dona assassinada per violència de gènere a l'àmbit de la parella o exparella. El 2016 (fins el 18 de novembre) s'han comptabilitzat 6 dones assassinades, 1 d'elles a Palma. És el nombre més elevat de víctimes mortals a les Balears des que es recullen les dades.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Víctimes mortals per violència de gènere per comunitats autònomes									
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*
Espanya	76	56	73	61	52	54	54	60	39
Andalusia	9	14	17	16	8	11	10	14	3
Aragó	1	0	2	2	1	2	0	1	3
Astúries	1	0	5	2	1	1	0	3	2
Illes Balears	1	1	2	1	2	2	3	1	6
Canàries	5	5	7	3	2	2	1	3	2
Cantàbria	0	0	0	0	0	1	0	1	0
Castella i Lleó	6	1	4	2	2	4	3	2	6
Castella-la Manxa	3	1	3	1	4	4	0	1	2
Catalunya	10	10	12	9	13	4	12	6	4
Com. Valenciana	10	9	8	8	6	9	7	11	6
Extremadura	0	1	1	0	1	1	0	1	1
Galícia	7	3	2	3	4	3	6	8	1
Madrid	11	5	7	9	6	9	7	4	1
Múrcia	4	2	1	2	0	0	0	1	0
Navarra	3	0	0	1	0	0	0	0	0
País Basc	3	2	2	2	2	1	3	3	1
La Rioja	2	1	0	0	0	0	0	0	0
Ceuta	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Melilla	0	0	0	0	0	0	2	0	1

Font: Ministeri d'Igualtat

(*) Dades fins el 18 de novembre

No obstant això, a part de les dades oficials recollides pel Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, col·lectius feministes recullen estadístiques amb unes xifres més elevades. Si analitzam les dades del web www.feminicidio.net² el 2015 es poden comptabilitzar 80 víctimes assassinades per violència de gènere i a 18 de novembre de 2016 les víctimes mortals ja serien 54.

De les 80 víctimes per violència de gènere de 2015 recollides al web esmentat anteriorment, 63 són dones víctimes de violència de gènere, 9 menors i 8 persones assassinades per connexió amb una víctima, les quals no formen part de les xifres oficials (habitualment es tracta de familiars o actuals parelles d'una víctima de violència de gènere).

Aquestes diferències en les xifres es poden explicar perquè al web www.feminicidio.net, a més de tenir en compte les dades oficials també es compten els assassinats en investigació per part del Ministeri, així com les víctimes que estaven relacionades amb dones assassinades per violència de gènere, les quals no es tenen en compte a les estadístiques oficials.

3.3. Denúncies per violència de gènere

El 2015 a l'Estat espanyol es varen interposar 129.193 denúncies, 2.451 més que el 2014. Aquesta tendència també es reproduïx a l'àmbit del partit judicial de Palma, on el 2015 hi ha un lleuger augment en el nombre de denúncies presentades per violència de gènere, però no a l'àmbit de les Illes Balears, on s'ha manifestat un petit descens.

² Aquest domini pertany a Otro Tiempo, una associació civil sense ànim de lucre que té com a missió treballar en la construcció d'una societat igualitària (amb la sensibilització i l'eradicació de la violència de gènere), sostenible i diversa culturalment i social.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Denúncies per violència contra la dona						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Espanya	134.105	134.002	128.543	124.894	126.742	129.193
Illes Balears	4.231	4.417	4.739	4.372	4.687	4.658
Partit judicial de Palma	2.849	3.071	3.045	2.542	2.691	2.819

Font: Consell General del Poder Judicial

Taxa de denúncies per cada 10.000 dones

Si analitzam el nombre de denúncies a partir de la taxa de denúncies per cada 10.000 dones podem comprovar com el 2015 el nombre es manté bastant estable al conjunt de l'Estat espanyol i és pràcticament igual a la taxa de l'any anterior. Aquesta circumstància també es reflecteix en la taxa de les Illes Balears, que ha baixat un punt respecte a l'any anterior.

En el cas del partit judicial de Palma, el 2015 la taxa era de 96 denúncies per cada 10.000 dones, la qual cosa implica un increment de 5 denúncies respecte de les dades del 2014, i superava la taxa global de les Illes Balears i d'Espanya en 42 i 12 denúncies per cada 10.000 dones, respectivament.

Taxa de denúncies per violència contra la dona per cada 10.000 dones						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Espanya	56	56	54	52	53	54
Illes Balears	77	80	85	78	85	84
Partit judicial de Palma	97	104	103	86	91	96

Font: Consell General del Poder Judicial

3.4. Ordres de protecció

El 2015 a tot l'Estat espanyol es varen sol·licitar 36.292 ordres de protecció, fet que suposa un significatiu augment respecte de l'any anterior (+3.125 sol·licituds). L'any 2014 es va trencar la tendència descendent en el nombre d'ordres de protecció sol·licitades i va començar un ascens que ha continuat en el 2015.

A les Illes Balears i a l'àmbit del partit judicial de Palma el 2015 es varen sol·licitar 666 i 260 ordres de protecció respectivament. Amb aquestes dades, així com ha passat a l'Estat espanyol globalment, també s'ha trancat l'evolució descendent de sol·licituds dels darrers anys.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Ordres de protecció sol·licitades per sexe i nacionalitat per violència contra la dona							
		2010	2011	2012	2013	2014	2015
Espanya	Total	37.908	35.813	34.556	32.831	33.167	36.292
	Víctima, dona espanyola major d'edat	24.305	22.987	22.883	22.502	22.699	25.203
	Víctima, dona espanyola menor d'edat	500	590	449	393	658	557
	Víctima, dona estrangera major d'edat	12.872	11.969	10.930	9.656	9.493	10.285
	Víctima, dona estrangera menor d'edat	281	271	296	280	317	248
	Denunciat, home espanyol	24.931	23.735	23.279	22.850	23.404	25.803
	Denunciat, home estranger	13.014	12.069	11.273	9.981	9.763	10.489
Illes Balears	Total	1.268	831	830	707	567	666
	Víctima, dona espanyola major d'edat	807	512	486	424	339	419
	Víctima, dona espanyola menor d'edat	7	2	1	2	0	11
	Víctima, dona estrangera major d'edat	454	315	330	281	226	233
	Víctima, dona estrangera menor d'edat	0	2	13	0	2	3
	Denunciat, home espanyol	852	501	485	415	310	394
	Denunciat, home estranger	416	330	345	292	257	272
Partit judicial de Palma	Total	430	391	370	244	215	260
	Víctima, dona espanyola major d'edat	256	266	241	162	137	161
	Víctima, dona espanyola menor d'edat	3	1	0	0	0	3
	Víctima, dona estrangera major d'edat	171	124	118	82	78	96
	Víctima, dona estrangera menor d'edat	0	0	11	0	0	0
	Denunciat, home espanyol	265	263	238	163	127	162
	Denunciat, home estranger	165	128	132	81	88	98

Font: Consell General del Poder Judicial

Segons el perfil de la víctima

El 2015 en 419 dels casos (63%) en què a les Illes Balears es va sol·licitar una ordre de protecció la víctima era una dona espanyola major d'edat, i en 233 (35%) era estrangera major d'edat. Si comparam aquestes dades amb les de l'any anterior podem veure que s'ha incrementat lleugerament el percentatge de dones espanyoles, a diferència dels darrers anys, en què la tendència era d'una lleugera disminució.

A l'àmbit del partit judicial de Palma, el 2015 les ordres de protecció també varen ser sol·licitades, majoritàriament, per dones espanyoles majors d'edat (161, que representen el 62% de les sol·licituds).

Segons el perfil del denunciat

El 2015 a l'àmbit de les Illes Balears i del partit judicial de Palma les sol·licituds d'ordre de protecció tenen majoritàriament com a denunciat un home espanyol (59% i 62%, respectivament). Si comparam aquestes dades amb les del 2014 podem veure que així com succeeix a les víctimes s'ha incrementat lleugerament el percentatge d'homes espanyols, a diferència dels darrers anys, en que s'observa una tendència descendent d'aquest perfil.

Una vegada vista l'evolució al llarg dels darrers anys dels perfils de les dones víctimes i del denunciat a les sol·licituds d'ordres de protecció, tant a les Illes Balears com a l'àmbit del partit judicial de Palma, constatam que les dades de dones i homes per nacionalitat (espanyola o estrangera) són molt similars. Tot i que no disposam de la informació per a confirmar-ho, això ens fa pensar que és molt possible que en la majoria dels casos es tracti de parelles o exparelles en què tots dos, tant la dona com l'home, siguin espanyols o bé estrangers.

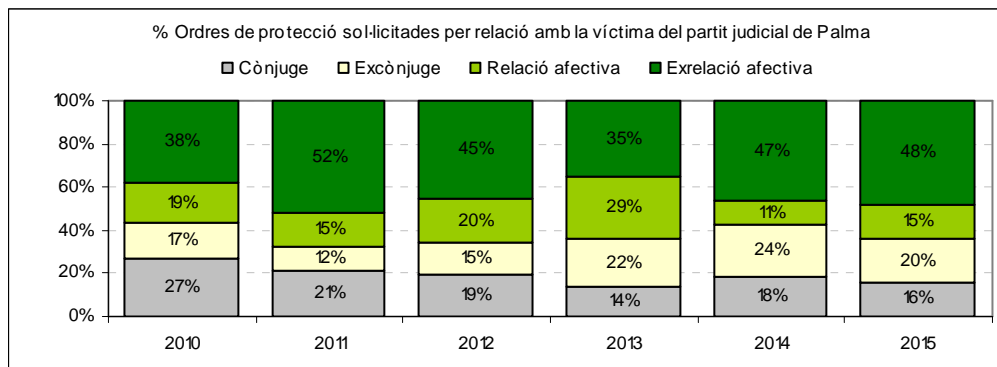

Segons la relació entre la víctima i el denunciat

Si analitzam les sol·licituds d'ordres de protecció en funció de la relació entre la víctima i el denunciat, observam com els darrers anys a l'àmbit del partit judicial de Palma predominen les sol·licituds en els casos en què la relació de parella ja ha finalitzat. El 2015 un 68% de les ordres es varen sol·licitar quan havia finalitzat la relació (en el 48% dels casos es tracta d'exrelació afectiva i en el 20%, d'excònjuge).

Ordres de protecció sol·licitades per relació amb la víctima del partit judicial de Palma						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Total	430	391	370	244	215	260
Cònjuge	117	82	71	33	39	42
Excònjuge	71	46	57	54	52	52
Relació afectiva	80	60	74	71	24	40
Exrelació afectiva	162	203	168	86	100	126

Font: Consell General del Poder Judicial

Font: Consell General del Poder Judicial

Pel que fa a la naturalesa de la relació de parella (relació afectiva o matrimoni), el 2015 s'observa un increment en el percentatge de sol·licituds d'ordres de protecció quan les tracta de relació afectiva, ja sigui quan encara existeix o quan ja ha finalitzada.

3.5. Mesures judicials

Aquest apartat recull les dades de mesures judicials de protecció, de naturalesa penal i civil, dictades en casos de violència de gènere. Aquestes mesures judicials es poden dictar tant si hi ha ordre de protecció com si no n'hi ha.

El 2015 al partit judicial de Palma es dictaren 595 mesures de natura penal i 76 de natura civil. Això suposa un increment considerable en les mesures de natura penal i un lleuger descens en les de natura civil. Amb l'increment de les mesures de natura penal es trenca una tendència decreixent dels darrers dos anys.

En el cas de les mesures de natura penal, les més freqüents són les que prohibeixen que l'agressor es comuniqui amb la víctima (representen el 40% de les mesures). En segon lloc hi ha les mesures d'allunyament, que representen al voltant d'un 30%. Aquestes dades mostren un canvi de tendència que s'havia repetit els darrers dos anys, en què la mesura penal més freqüent era la d'allunyament.

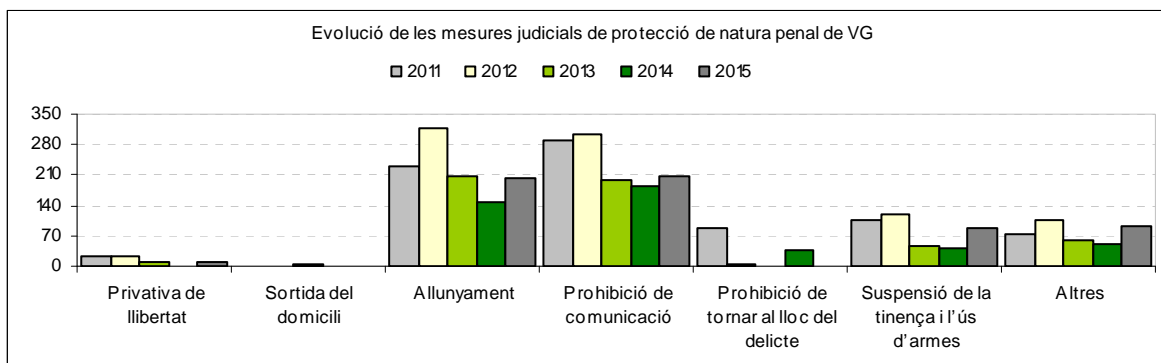

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

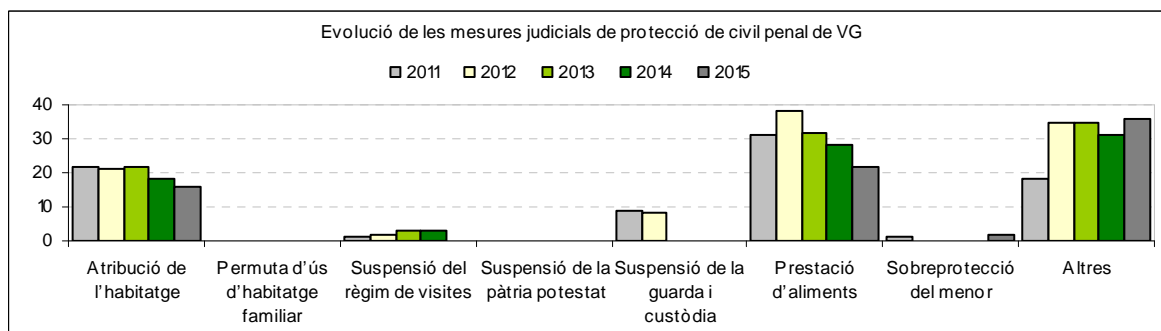
Les mesures judicials de natura civil se centren bàsicament en dos aspectes. El 2014 la més freqüent és la de prestació d'aliments, seguida per la d'atribució de l'habitatge. Aquesta tendència és la que s'ha produït els darrers anys.

Mesures judicials de protecció en casos de violència de gènere al partit judicial de Palma						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Total de natura penal	804	812	873	529	460	595
Privativa de llibertat	20	25	23	9	1	9
Sortida del domicili	7	0	0	3	0	0
Allunyament	343	231	318	209	149	203
Prohibició de comunicació	340	290	303	200	184	206
Prohibició de tornar al lloc del delictes	6	89	3	0	35	0
Suspensió de la tinença i l'ús d'armes	84	104	118	47	42	86
Altres	4	73	108	61	49	91
Total de natura civil	124	82	104	92	80	76
Atribució de l'habitatge	35	22	21	22	18	16
Permuta d'ús d'habitatge familiar	0	0	0	0	0	0
Suspensió del règim de visites	6	1	2	3	3	0
Suspensió de la pàtria potestat	0	0	0	0	0	0
Suspensió de la guarda i custòdia	20	9	8	0	0	0
Prestació d'aliments	41	31	38	32	28	22
Sobreprotecció del menor	1	1	0	0	0	2
Altres	21	18	35	35	31	36

Font: Consell General del Poder Judicial

Font: Consell General del Poder Judicial

Font: Consell General del Poder Judicial

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Segona part: serveis municipals específics d'atenció a la violència de gènere

4. Atenció de qualitat a les víctimes de violència de gènere

L'Ajuntament de Palma vol treballar per una ciutat sense violència de gènere i amb una atenció integral i de qualitat a les persones que la pateixen. Per això des de fa uns anys està implantant un model de gestió de qualitat basat en la millora contínua, que ens permet utilitzar nous mètodes per a servir millor els ciutadans i les ciutadanes, d'una manera més eficaç, eficient i moderna.

L'atenció integral a les víctimes de violència de gènere i el treball per a eradicar la violència s'han d'entendre en el marc de la col·laboració i la complementació amb la xarxa de serveis més àmplia. Per això l'Ajuntament ha de vetllar per mantenir i reforçar els vincles que possibilitin aquest treball en xarxa, ja que és la suma d'esforços el que propiciarà l'avanç.

Aquest marc es desplega i concreta a través de les cartes de compromisos municipals. Fins a l'any 2013 a l'Ajuntament de Palma hi havia dues cartes de compromisos referides a la violència de gènere: la Carta de serveis del Servei d'Atenció Integral a la Violència de Gènere, que actualment pertany a la Regidoria d'Igualtat, Joventut i Drets Cívics, i la Carta de serveis del Servei d'Atenció a Víctimes de Violència Domèstica i de Gènere de la Policia Local. Des de l'any 2014 es disposa d'una nova i única carta de compromisos: la **Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere**, en la qual conflueixen les dues anteriors i s'hi incorpora el Servei d'Acolliment a víctimes de Violència de Gènere.

A continuació s'inclou l'enllaç a través del qual es pot accedir al tríptic i al quadre de comandament dels indicadors de qualitat de la Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere.

http://www.palma.cat/portal/PALMA/contenedor1.jsp?seccion=s_fdes_d4_v1.jsp&contenido=42813&tipo=6&nivel=1400&layout=contenedor1.jsp&codResi=1&language=ca&codMenu=1541&codMenuSN=1540

El 2015 és el segon any en què està en funcionament aquesta darrera carta de compromisos. Tot seguit es recullen les dades més significatives de la nova Carta de compromisos, que com ja s'ha dit substitueix les dues cartes de compromisos anteriors.

4.1. Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere

La Carta de compromisos compta amb el certificat AENOR, i pretén:

- Definir i difondre les línies d'intervenció dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere, així com els compromisos assolits per a dur-les a terme.
- Fer que sigui el punt de trobada entre persones usuàries i professionals, propiciant així la participació i l'intercanvi per a aconseguir que l'oferta doni resposta a les necessitats reals.
- Impulsar la millora contínua dels serveis per a oferir una atenció integral, especialitzada i de qualitat a les víctimes de violència domèstica i de gènere.
- Prevenir i pal·liar, en la mesura que sigui possible, les situacions de violència domèstica i de gènere, assistint les víctimes de forma integral, com també disminuir la victimització secundària.
- Fer un seguiment del grau de compliment dels compromisos de la Carta i comunicar-ne els resultats.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Resultats obtinguts:

Com s'ha comentat anteriorment, el 2015 és el segon any de posada en pràctica d'aquesta carta de compromisos conjunta, en la qual s'inclouen les dades dels tres serveis: Servei d'Atenció Integral a la Violència de Gènere, Servei d'Acolliment Municipal per a Víctimes de Violència de Gènere (SAM - VVG) i Policia Local.

A continuació es presenten els principals resultats obtinguts:

Carta de compromisos dels serveis municipals contra la violència domèstica i de gènere		
Servei municipal d'atenció integral a la violència de gènere	El temps d'espera de les dones víctimes entre la demanda i l'atenció no va superar els 3 dies hàbils en el 99,62% de les demandes i, en el 0,38% restant, no va superar els 5 dies hàbils.	Grau de satisfacció El nivell de satisfacció del Servei d'Atenció Integral a Víctimes de Violència de Gènere, quant a l'atenció i empatia de les persones que presten el servei, s'ha avaluat com a "excel·lent" (9/10) per un 75,38% de les persones enquestades.
	Disponibilitat d'acompanyament en el 100% de casos a interposar denúncia, dins l'horari d'atenció del servei.	
	La valoració de les demandes d'atenció terapèutica per a les persones víctimes i els seus fills i filles es va fer en un termini no superior a 15 dies hàbils en el 100% dels casos.	
	Es va donar resposta a totes les demandes d'atenció de les persones agressores en un termini inferior a 5 dies hàbils en el 100% dels casos.	
Policia Local	El 99,46% de les demandes d'auxili al 092 s'atenen abans de 9 minuts.	Grau de satisfacció El 99,05% de les persones ateses ha avaluat per damunt d'acceptable el servei rebut per part de la Policia.
	El 99,74% de les assistències psicològiques en situació de crisi s'atenen abans de 30 minuts.	
	En el 99,40% dels casos la Policia ha recollit la denúncia amb un temps d'espera inferior a 20 minuts.	
	En el 100% dels casos es realitza la valoració policial de risc en el termini de 7 dies naturals des que es té coneixement dels fets.	
	S'assigna un/a agent tutor/ra al 100% de les víctimes que ho requereixen.	
	Seguiment del 100% de les persones agressores de les víctimes usuàries del servei.	
	Realització de dos cursos anuals d'autoprotecció adreçats a usuàries dels tres serveis de la carta.	
SAMVVG	El 100% dels casos amb petició d'acollida d'urgència aquesta s'ha efectuat el mateix dia.	Grau de satisfacció El nivell de satisfacció quant a l'atenció rebuda al centre ha estat de 9,75 de mitjana. El nivell de satisfacció quant a la millora de la situació i sortida del centre ha estat de 9,21 punts.
	El 100% dels casos amb petició d'acollida no urgent es donarà resposta en un termini màxim de 72h laborables.	

5. Serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere

5.1. Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere

El Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere està subdividit en tres programes:

- Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere
- Programa d'atenció a fills i filles de dones víctimes de violència de gènere
- Programa d'atenció a persones agressores

Forma de gestió:

Aquest servei és de titularitat municipal i és gestionat mitjançant contractació externa per la Fundació IRES - Institut de Reinserció Social.

5.1.1. Dades generals del Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere

A continuació es presenten unes dades generals de l'atenció realitzada durant el 2015 al Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere.

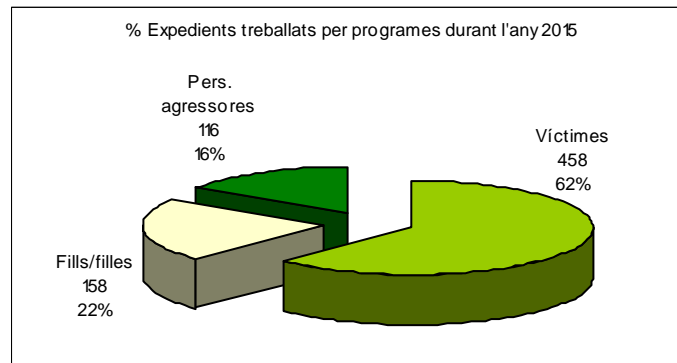
Dades d'atenció generals. Any 2015				
	Total	Programa de pers. agressores	Programa de víctimes	Programa de fills i filles
Expedients actius	667	116	458	158
Expedients nous i reoberts	311	45	215	84
Expedients nous	284	45	194	78
Expedients reoberts	27	0	21	6
Expedients arrossegats	355	71	243	74
Expedients tancats	131	26	73	52
Persones ateses totals	928	166	458	367
Persones ateses noves		59	215	187
Dones	449	14	215	84
Homes		45	0	0
Fills/filles		0	0	103
Sol·licituds d'atenció del servei	455	45	306	104
Persones que acudeixen a 1a entrevista	379	45	250	84
Persones que no acudeixen a 1a entrevista	76	0	56	20

El 2015 es varen atendre un total de 667 expedients, repartits entre els tres programes que formen part del Servei, distribuïts de la següent manera:

- Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere: 458 (62% dels expedients)
- Programa d'atenció a fills i filles de dones víctimes de violència de gènere: 158 (22 % del expedients)
- Programa d'atenció a persones agressores: 116 (16% dels expedients).

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Si sumam els expedients de cadascun dels programes obtindrem un total superior al d'expedients del servei. Això es produeix perquè un expedient es pot treballar des de més d'un projecte (i al total només es comptabilitza una vegada).

El quadre que es presenta a continuació ofereix la distribució d'expedients segons els programes en els quals estaven donats d'alta el 2015. La combinació que es repeteix amb més freqüència és la que inclou el Programa de víctimes de violència de gènere i el Programa d'atenció a fills i filles, amb un total de 59 expedients durant el 2015.

Evolució dels expedients treballats al servei per programes		
	2014	2015
Total	492	667
Victimes	276	395
Fills/filles	81	97
Pers. agressores	92	111
Victimes - fills i filles	41	59
Victimes - pers. agressores	1	3
Pers. agressores -fills i filles	0	1
Fills i filles - pers. agressores	1	1

Dels 667 expedients, 311 es varen obrir el 2015: 215 es varen treballar al Programa de víctimes, 84 al Programa de fills i filles i 45 al de Persones agressores.

Així mateix, en aquest període també es varen tancar 131 expedients: 73 al Programa de víctimes, 52 al de fills i filles i 26 al de persones agressores.

Pel que fa a les persones ateses durant el 2015, al Servei Municipal d'Atenció Integral a la Violència de Gènere es varen atendre 928 persones: 458 varen passar pel Programa d'atenció a víctimes; 367, pel Servei d'Atenció a Fills i Filles de les Víctimes, i 166, pel Programa de persones agressores (que inclou víctimes i, en alguns casos, parelles o exparelles).

Als expedients oberts el 2015 es varen atendre 449 persones: 215 al Programa de víctimes, 187 al Programa d'atenció a fills i filles i 59 al Programa de persones agressores.

5.1.2. Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere (SAIVVG)

Línia d'intervenció/objectius

La finalitat del Programa és prestar atenció social a dones víctimes de violència de gènere del municipi de Palma, des d'una perspectiva integral i en xarxa.

Els serveis que s'ofereixen són:

- **Informació, orientació i assessorament** a víctimes de violència de gènere i als professionals que les atenen en temes de violència de gènere.
- **Servei d'acompanyament** personalitzat a les víctimes en les gestions vinculades a la seva situació i al seu seguiment.
- **Servei de teleassistència mòbil** que ofereix atenció, seguretat i protecció les 24 hores del dia a les víctimes amb ordre de protecció (ATEMPRO).

L'equip està format per dues treballadores socials, dues tècniques d'acompanyament i una auxiliar informadora.

Dades d'atenció el 2015

El 2015 al Programa d'atenció integral de víctimes de violència de gènere es varen atendre 458 expedients, amb un total de 458 persones.

Pel que fa a les altes al Programa, el 2015 es varen obrir 215 expedients (194 es varen obrir per primera vegada i 21 eren expedients atesos anteriorment i que es varen reobrir). Les persones ateses noves durant aquest any són 215, coincidint amb el nombre d'expedients.

En relació amb les demandes de les víctimes de violència de gènere ateses, el 2015 es varen realitzar 443 acompanyaments a 132 persones. Aquests acompanyaments poden ser diversos: fer gestions, anar a serveis d'informació, a serveis d'assistència, a posar denúncies, a jutjats, etc.

Dades d'atenció					
	2011	2012	2013	2014	2015
Persones ateses (noves)	141	163	192	202	215
Casos treballats	419	465	592	323	458
Acompanyaments realitzats	252	340	432	363	443
Persones acompanyades	116	101	170	129	132
ATEMPRO tramitats (nous)	26	54	43	77	63
Persones amb ATEMPRO	118	124	72	109	135
Professionals assessorats	17	12	11	-	-

Si comparem les dades d'acompanyaments realitzats el 2015 amb les dels anys anteriors observem que és el nombre més elevat d'acompanyaments dels darrers cinc anys. No passa el mateix en el cas de les persones acompanyades, ja que el 2013 es varen acompanyar 170 persones en comparació amb les 132 acompanyades el 2015, la qual cosa implica que s'ha incrementat el nombre d'acompanyaments realitzats a una mateixa persona.

Així mateix, el Servei d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere també tramita altes al Servei de Teleassistència Mòbil d'Atenció i Protecció per a Víctimes de Violència de Gènere (ATENPRO) que gestiona la Creu Roja. Quan es fa una alta a l'ATENPRO des del Servei de Víctimes de Violència de Gènere es fa un seguiment d'aquestes persones.

El 2015 es varen tramitar 63 altes noves a l'ATENPRO. Al llarg del 2015 hi va haver 135 persones usuàries d'aquest servei.

Si comparam el nombre d'altes de 2015 amb les dels anys anteriors podem observar que s'ha produït un descens respecte de les del 2014, que han passat de les 77 a les 63, però es una quantitat superior a les dels anys anteriors. Respecte del nombre total de persones beneficiàries d'ATEMPRO s'ha incrementat en 26 i ha passat de les 109 del 2014 a les 135 del 2015.

Perfil de les persones noves ateses el 2015

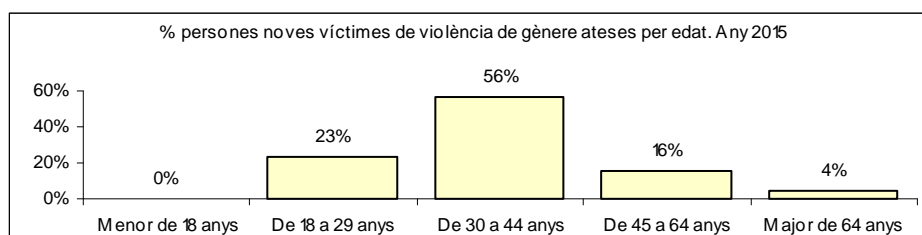
A continuació es presenta el perfil de les persones ateses al Programa d'atenció a víctimes de violència de gènere a partir de diferents variables:

En relació amb el perfil d'edat de les víctimes de violència de gènere ateses per primera vegada el 2015, la franja d'edat majoritària és la que va dels 30 als 44 anys, amb un total de 121 dones (56% de les dones noves ateses). A continuació hi ha la franja que va dels 18 als 29 anys, amb 50 dones (23%), seguida del grup de 45 a 64 anys amb 34 dones (16%).

La mitjana de les dones noves ateses el 2015 és de 37,9 anys. La mitjana d'edat és gairebé un any inferior a la del 2014 (que era de 38,77 anys) i torna als valors del 2013 (37,8 anys), amb la qual cosa es constata la consolidació del grup d'edat de 30 a 44 anys com el més freqüent.

El 2015 ha disminuït el nombre de dones ateses menors de 18 anys i ha passat de les tres dones ateses el 2014 a una el 2015. Tot i el descens de les usuàries d'aquest grup d'edat, aquest únic cas és un indicatiu que la violència de gènere és present també en edats joves, tot just a les primeres experiències afectives.

Nombre de persones víctimes de violència de gènere ateses per grup d'edat	
	2015
Total	215
Menor de 18 anys	1
De 18 a 29 anys	50
De 30 a 44 anys	121
De 45 a 64 anys	34
Major de 64 anys	9

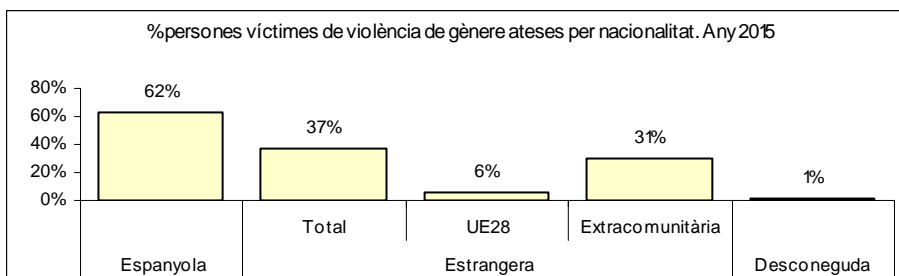

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

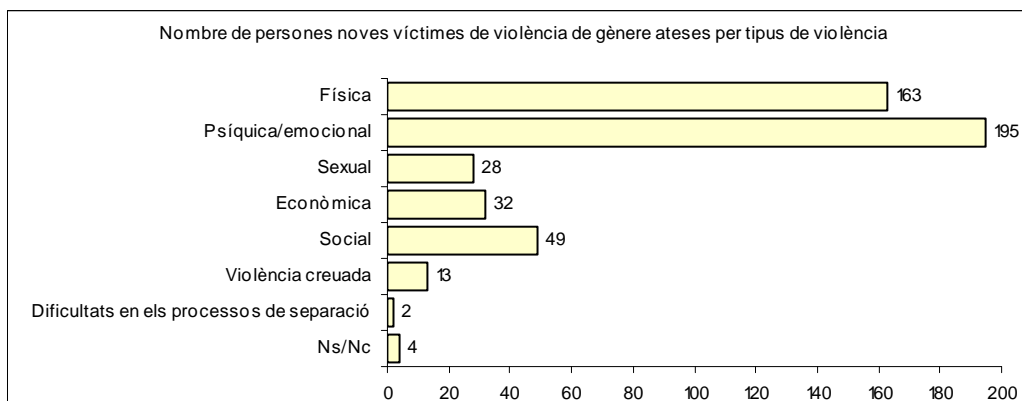
Pel que fa a la nacionalitat de les víctimes noves ateses al Servei el 2015, un 62% són espanyoles i aproximadament un 31% són estrangeres extracomunitàries. Aquest grup s'ha incrementat considerablement respecte de l'any 2014, en què suposava un 19% del total.

Nombre de persones víctimes de violència de gènere ateses per nacionalitat			
	2013	2014	2015
Total	192	193	215
Espanyola	124	125	134
Estrangera	63	45	79
UE28	18	8	13
Extracomunitària	45	37	66
Desconeguda	5	23	2

Respecte de la tipologia de violència que han patit les víctimes noves ateses el 2015, aquesta pot tenir diferents formes: física, psicològica, sexual, social i econòmica. Habitualment la violència no té una única forma, sinó que es combinen dos o més tipus de violència en una mateixa víctima.

Nombre de persones víctimes de violència de gènere ateses per tipus de violència			
	2013	2014	2015
Física	144	136	163
Psíquica/emocional	172	160	195
Sexual	20	14	28
Econòmica	52	33	32
Social	48	48	49
Violència creuada	0	0	13
Dificultats en els processos de separació	0	0	2
Ns/Nc	0	0	4

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

De les 215 víctimes noves ateses el 2015, 195 varen ser víctimes de violència psicològica (aïllament, control, culpabilització, humiliacions, insults, amenaces, etc.). Això suposa un increment respecte de l'any anterior. En segon lloc se situa la violència física, que afecta 163 de les víctimes de 2015 i que, tot i ser la més visible, no és la més freqüent. Aquesta violència pot adquirir diferents formes, com cops, empentes, cremades, limitació dels moviments, etc.

A molta distància trobam els casos de violència social (amb 49 víctimes), econòmica (32 víctimes) i sexual (28 casos). La violència social és aquella en què l'agressor limita els contactes socials i familiars de la víctima i l'aïlla del seu entorn; a la violència econòmica l'agressor controla l'accés i/o ús de diners a la víctima, i la violència sexual es produeix quan es pretén imposar una relació sexual no desitjada mitjançant pressions físiques o psíquiques.

De les 215 víctimes noves ateses el 2015 n'hi ha 93 que tenen mesures judicials amb el seu agressor.

Les mesures judicials d'aquestes 93 dones víctimes poden ser: ordres de protecció, ordres d'allunyament, sentències condemnatòries per violència de gènere, mesures de prohibició amb la víctima i, en menor mesura, la interlocutòria de presó de l'agressor. Una mateixa dona pot tenir més d'una mesura judicial.

Evolució de les mesures judicials de les persones víctimes de violència de gènere ateses per tipus de mesures		
	2014	2015
Alluyament	37	56
Interlocutòria de presó	3	5
Comunicació	30	48
Ordres de protecció a favor de la víctima	45	71
Sentència condemnatòria per violència de gènere	32	23

5.1.3. Programa d'atenció als fills i filles víctimes de violència de gènere

Línia d'intervenció/objectius

Des del Programa d'atenció als fills i filles de víctimes de violència de gènere s'ofereix atenció psicossocial als nins i nines que han patit violència de gènere a l'àmbit familiar.

L'objectiu principal d'aquest Programa és ajudar els fills i filles a identificar models materns i paterns positius que permetin construir noves formes de relació, i evitar així el cicle repetitiu de la violència afavorint nous models i patrons de relació basats en la no-violència i que fomentin la igualtat.

El Programa està organitzat des d'una perspectiva de treball triple:

- Treball en grup: sessions d'una durada d'hora i mitja on s'agrupen els i les participants per franges d'edat (4-9 anys, 10-14 anys i 15-18 anys). El nombre de sessions per grup és de 20.
- Treball individual: tutories individualitzades per als casos en què siguin més necessaris l'ajuda i el suport personalitzat.
- Treball interfamiliar: sessions grupals, d'una durada d'hora i mitja, de suport a les mares o els tutors per a facilitar la comprensió dels canvis que farà l'infant i així poder ajudar-lo en la seva recuperació.

L'equip d'atenció està integrat per dos professionals de psicologia (una psicòloga i un psicòleg infantil) i una educadora social. Aquestes professionals també compten amb el suport d'una tècnica d'administració i d'una cap de projecte.

Dades d'atenció del 2015

Durant el 2015 al Programa d'atenció a fills i filles de víctimes de violència de gènere es varen atendre 158 expedients i 367 persones.

En relació amb les altes noves del Programa, es varen obrir un total de 84 expedients, la qual cosa va suposar un increment respecte de 2014, any en què se'n varen obrir 62.

En aquests expedients oberts el 2015 es varen atendre 187 persones noves, 84 de les quals eren mares i 103, els seus fills i filles.

Usuaris amb expedient obert al Programa fills/filles				
		2013	2014	2015
Total		146	130	187
Menors		64	68	103
Persona tutora referent	Dones	82	62	84
	Homes	0	0	0

A més de les dades d'atenció esmentades anteriorment, també hi ha persones que són beneficiàries indirectes del servei i que no consten al còmput del nombre persones ateses. Aquestes són:

- Germans i germanes dels menors però que no han participat al Programa. El 2015 hi va haver 59 germans i germanes nous, 25 dels quals estaven en edat de ser atesos al Programa però no varen rebre atenció, i 34 germans/nes que es trobaven fora de l'edat d'atenció (menors de 4 anys o majors de 18).

Per tant, el 2015 s'incorporaren 246 persones noves al Programa d'atenció a fills/es de víctimes de violència de gènere, entre beneficiàries directes i indirectes.

Perfil de les persones noves ateses el 2015

Perfil dels fills i filles nous atesos

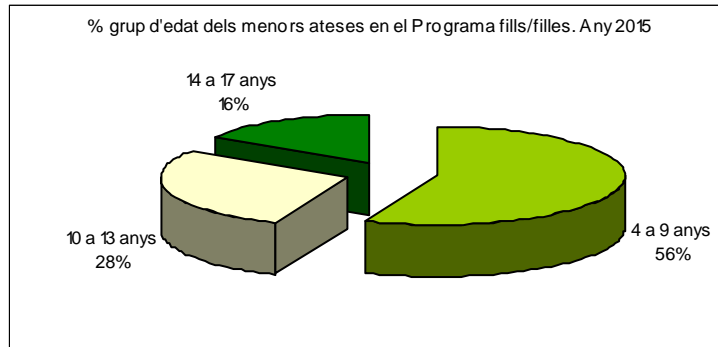
Com ja s'ha comentat anteriorment, el 2015 es varen atendre 103 menors nous, fills i filles de víctimes de violència de gènere.

En relació amb el perfil d'aquests menors, un 56% tenien entre 4 i 9 anys, un 28%, entre 10 i 13 anys i un 16% entre 14 i 17 anys. Continua la tendència d'anys anteriors, en què les franges d'edat dels més petits són les que tenen un major nombre d'usuaris. En les dades per sexes també continua la tendència del predomini del nombre de nins, amb un 61% del total .

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Edat dels menors atesos en el Programa fills/filles. Any 2015			
	Total	Nins	Nines
Total	103	63	40
4 a 9 anys	58	35	23
10 a 13 anys	29	17	12
14 a 17 anys	16	11	5

Pel que fa a la nacionalitat dels menors atesos nous, cal esmentar que aquests majoritàriament tenien nacionalitat espanyola: 94 dels 103 menors atesos, la qual cosa representa un 91% del total.

Nacionalitat dels menors atesos en el Programa fill/filles. Any 2015			
	Total	Nins	Nines
Total	103	63	40
Espanyola	94	56	38
Estrangera	7	6	1
Estrangera comunitària	2	2	0
Estrangera no comunitària	5	4	1
Desconeguda	2	1	1

Perfil de l'adult referent dels menors

Quant a l'adult referent dels menors, el 2015 es varen atendre 84 persones noves, la totalitat de les quals eren mares.

Pel que fa al perfil de les mares per edats, el 44 % tenen entre 31 i 40 anys (37 de 84 casos). El segon grup d'edat més freqüent és del 41 a 50 anys, amb 31 casos (37%).

L'edat mitjana de les dones ateses noves el 2015 en aquest Programa és de 38,50 anys.

Evolució de l'adult referent (mares) als fills/filles ateses en el Programa fills/filles per grup d'edat		
	2014	2015
Total	62	84
21 a 30 anys	9	13
31 a 40 anys	36	37
41 a 50 anys	14	31
51 anys i més	3	3

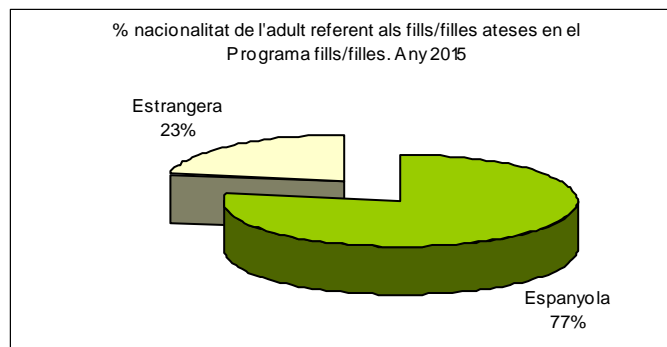

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

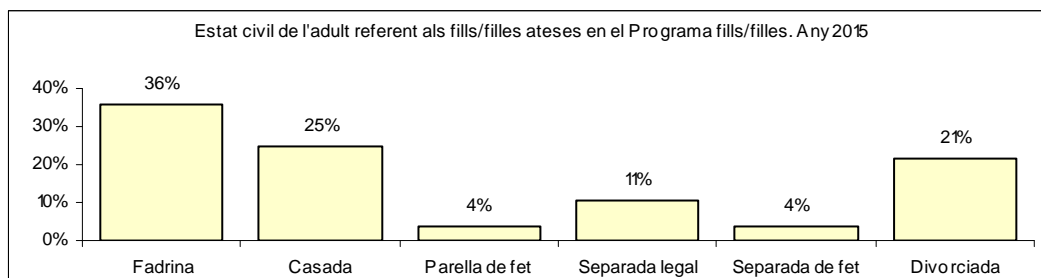
En relació amb el perfil de les mares segons nacionalitat, majoritàriament aquesta és espanyola. És així en el 77% dels casos (65 de 84). Un 21% de les mares són estrangeres no comunitàries.

Si comparem les dades de la nacionalitat amb la dels fills i filles observem com en el cas dels menors és més freqüent la nacionalitat espanyola. Aquesta diferència es produeix perquè els menors han nascut a Espanya i això els atorga la nacionalitat espanyola.

Nacionalitat de l'adult referent als fills/filles ateses en el Programa fills/filles			
	2013	2014	2015
Total	82	62	84
Espanyola	52	38	65
Estrangera	28	19	19
Estrangera comunitària	5	2	1
Estrangera no comunitària	23	17	18
Desconeguda	2	5	0

Pel que fa a l'estat civil de les mares, en un 66% dels casos no disposem de la informació. En els casos dels quals en disposem, la categoria més freqüent és la de "fadrina" (36% de les dades disponibles), seguit de les que estan casades, amb un 25% , i divorciades, amb un 21%.

Treball grupal i valoració del servei

Durant el 2015 el programa d'atenció als fills i filles de dones que han patit violència de gènere ha treballat amb 10 grups diferents, sumant la feina realitzada amb els menors i amb les mares.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

- Treball grupal amb els menors: es va treballar amb cinc grups, en què els participants s'agruparen per edats. Així es varen organitzar dos grups d'entre 4 i 8 anys i 3 de nins i nines d'entre 9 i 13 anys. En total varen participar 50 menors.
- Treball grupal en mares. Es va treballar amb cinc grups de mares, en els quals varen participar un total de 45 persones.

Les famílies ateses el 2015 en aquest Programa fan una valoració positiva. Hi ha un alt grau de satisfacció en diferents ítems. Destaquen les qüestions referides a l'atenció i empatia (amabilitat i sentir-se escoltat), seguides de les instal·lacions (condicions de l'espai, preservació de la intimitat i sensació de seguretat), així com també la capacitat de resposta a les demandes (rapidesa en l'atenció i resposta a les consultes).

5.1.4. Programa d'atenció a persones agressores

Línia d'intervenció/objectius

Des d'aquest Programa s'ofereix atenció psicosocial a persones, residents al municipi de Palma, que exerceixen o han exercit violència contra la seva parella i/o exparella i que són majors de 16 anys. Les persones participants han de voler canviar aquesta situació de forma voluntària responsabilitzant-se dels seus actes i de les conseqüències que aquests tenen i fent una revisió dels seus episodis violents i les vivències personals, així com també de les idees o les creences que hi contribueixen.

Els objectius del Programa són:

- Millorar la seguretat i el benestar de les víctimes de violència dins l'àmbit de la parella i dels seus fills i filles.
- Reduir la violència física, psicològica, econòmica, social i sexual a l'àmbit de parella.

La intervenció s'organitza a partir de:

- tractament individualitzat
- tractament grupal

L'equip d'atenció del servei està integrat per tres professionals de la psicologia. Compta amb el suport d'una tècnica administrativa i una cap de projecte.

Dades d'atenció el 2015

El 2015 el Programa d'atenció a persones agressores va atendre 116 expedients, amb una atenció total de 166 persones, entre agressors i parelles o exparelles (tot i que aquestes no sempre hi participen).

Pel que fa a les entrades de casos nous al Programa, el 2015 se'n varen obrir 45 expedients. L'any 2014 el total de casos oberts va ser de 36.

Als 45 expedients oberts el 2015 es varen atendre 59 persones: 45 eren homes agressors i 14 eren dones, parelles o exparelles de l'agressor.

Perfil de les persones noves ateses el 2015

Com ja s'ha comentat anteriorment, en aquest Programa s'atenen tant les persones agressores com les seves parelles o exparelles, tot i que aquestes no sempre hi participen.

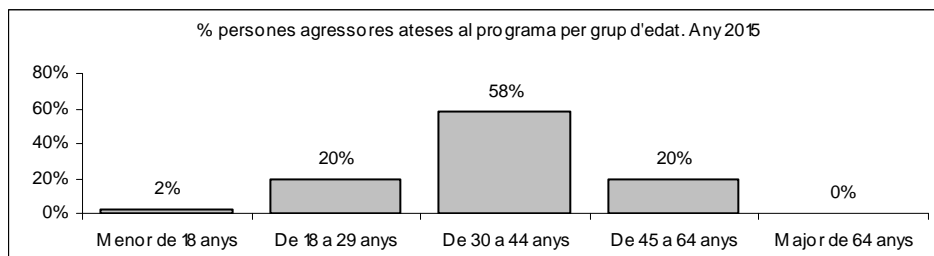
Perfil dels agressors nous atesos

El 2015 es varen atendre 45 agressors nous, fet que suposa un increment respecte de l'any anterior, en què en varen entrar al servei 34.

Si atenem el perfil dels agressors per grups d'edat, el més nombrós és el de 30 a 44 anys (representen el 58%). A continuació se situen els grups dels que tenen entre 18 i 29 i entre 45 i 64 anys, que suposen el 20% dels casos cadascun.

Tot i que no destaca quantitativament, esmentam que el 2015 s'ha atès un agressor menor de 18 anys com a element indicatiu que la violència de gènere també afecta gent jove, just quan es comencen a mantenir relacions de parella i afectives.

Persones agressores ateses al programa per grup d'edat	
	2015
Total	45
Menor de 18 anys	1
De 18 a 29 anys	9
De 30 a 44 anys	26
De 45 a 64 anys	9
Major de 64 anys	0

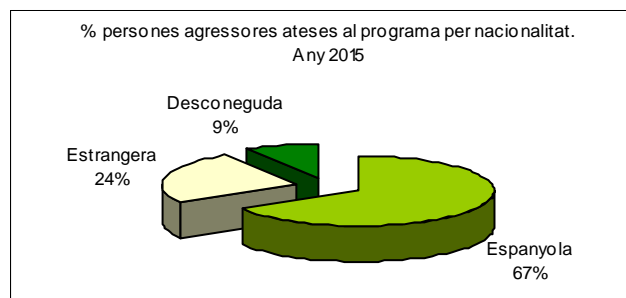

Pel que fa a la nacionalitat dels agressors, el 67% són espanyols i el 18% són estrangers no comunitaris.

Persones agressores ateses al programa per nacionalitat			
	2013	2014	2015
Total	41	34	45
Espanyola	28	20	30
Estrangera	12	9	11
Estrangera comunitària	1	1	3
Estrangera no comunitària	11	8	8
Desconeguda	1	5	4

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

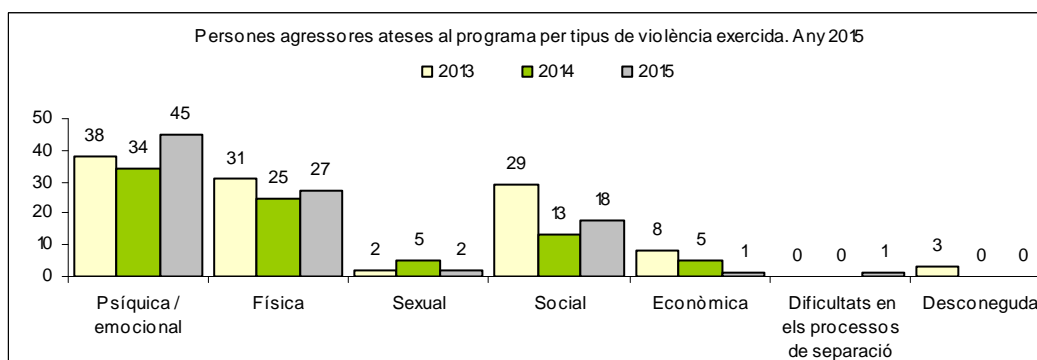

Respecte de la violència que exerceixen els agressors, aquesta pot tenir diferents formes: física, psicològica, sexual, social i econòmica. Com es pot observar a les dades recollides dels agressors nous, és habitual que s'exerceixi més d'un tipus de violència alhora.

A tots els casos (45) els agressors havien exercit violència psicològica sobre la seva parella i/o exparella. Aquesta es pot manifestar en forma d'aïllament, control, culpabilització, humiliacions, insults, amenaces, etc. de l'agressor cap a la víctima.

A continuació trobam la violència física, que havia estat exercida per 27 dels 45 agressors. Aquesta violència és la més visible i reconeguda socialment, i té diferents formes com poden ser cops, empentes, cremades, talls, limitació de moviments, etc. En tercer lloc hi ha la violència social (18 casos de 45), que es produeix quan l'agressor limita els contactes socials i familiars de la víctima aïllant-la del seu entorn, i també trencant o malmetent el seu entorn material.

Menys freqüents són la violència econòmica (1 cas), en què l'agressor controla l'accés i/o ús de diners a la víctima, i la violència sexual (2 casos), que es produeix quan es pretén imposar una relació sexual no desitjada mitjançant pressions físiques o psíquiques.

Convivència entre l'agressor i víctima

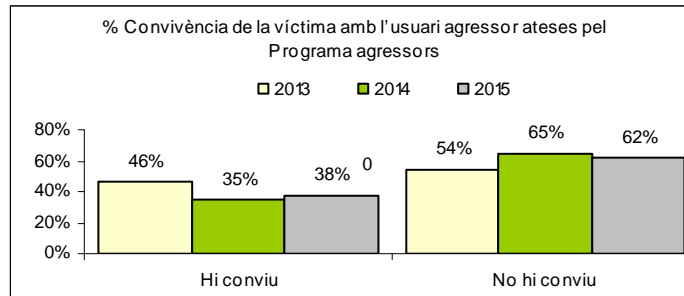
La convivència de les víctimes de violència de gènere amb el seu agressor pot suposar un factor de risc per a elles, ja que les possibilitats que es reproduïxi un episodi de violència és major que quan no hi ha convivència. Per tant, la intervenció de la psicòloga que atén les parelles és d'especial rellevància per a la prevenció de futurs episodis violents.

De les persones agressores noves que han passat per aquest Servei durant el 2015, el 38% dels 45 agressors conviuen amb la parella i els 62%, no.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Convivència de la víctima amb l'usuari agressor ateses pel Programa			
	2013	2014	2015
Total	26	34	45
Hi conviu	12	12	17
No hi conviu	14	22	28

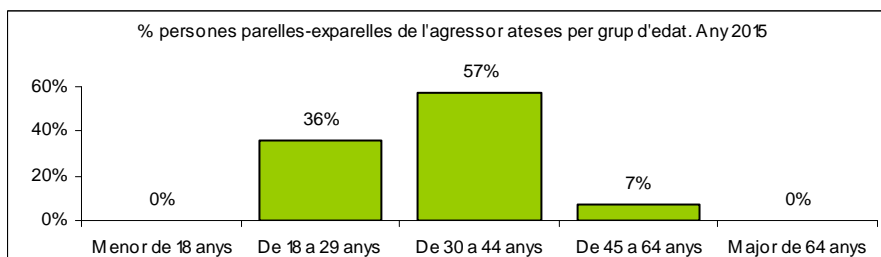

Perfil de les parelles o exparelles noves ateses

Com s'ha dit anteriorment, el 2015 es varen atendre 14 dones noves que eren parelles o exparelles dels agressors. Tot i que no es pot definir un perfil clar d'aquestes dones perquè es tracta d'un grup poc nombrós, a continuació es presenten les dades disponibles.

Pel que fa al perfil d'edat d'aquestes dones, un 57% tenen entre 30 i 44 anys, un 36% es troben a la franja dels 18 al 29 anys i un 7%, entre 45 i 64 anys.

Persones parelles-exparelles de l'agressor ateses al Programa per grup d'edat. Any 2015	
	Total
Total	14
Menor de 18 anys	0
De 18 a 29 anys	5
De 30 a 44 anys	8
De 45 a 64 anys	1
Major de 64 anys	0

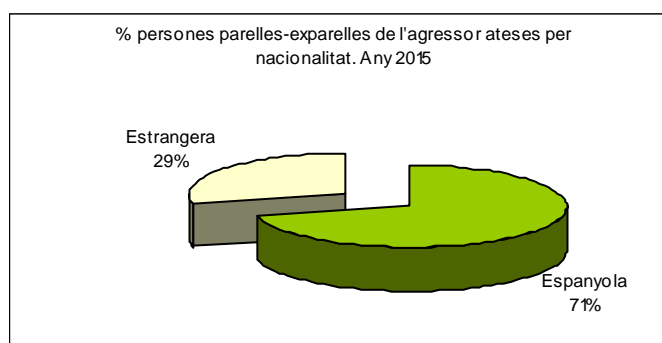

En relació amb la nacionalitat, el 71% d'aquestes dones tenen nacionalitat espanyola i el 21% són estrangeres no comunitàries. Aquesta distribució és molt similar a la que es dona entre els agressors que són usuaris nous el 2015.

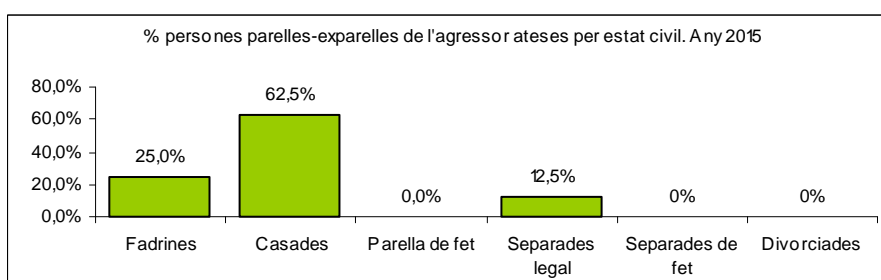
PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Persones parelles-exparelles de l'agressor ateses al programa per nacionalitat			
	2013	2014	2015
Total	26	13	14
Espanyola	18	7	10
Estrangera	7	4	4
Estrangera comunitària	1	1	1
Estrangera no comunitària	6	3	3
Desconeguda	1	2	0

La categoria més freqüent és la de "fadrina" (34% de les dades disponibles), seguit de les que estan casades i divorciades, en la mateixa proporció.

Pel que fa a l'estat civil de les mares, en un 43% dels casos no disposam de la informació. En els casos en què en disposam, predominen les casades, amb un 62,5% del total, seguides per les fadrines, amb un 25%, i les separades legals, amb un 12,5%. Això no obstant, com que es tracta de nombres absoluts baixos la variació en un o dos casos podria modificar de manera important els percentatges.

Intervenció grupal

Des del principi del Programa, el 2008, i fins a finals del 2015 s'han iniciat 15 grups d'intervenció. En el 2015 es va iniciar la feina amb 3 grups nous d'agressors, 2 grups d'adults i un d'adolescents.

A finals de 2015 la situació dels grups era la següent:

- grups que havien acabat la fase d'intervenció i seguiment: 9
- grups que havien finalitzat fase d'intervenció i iniciaren la de seguiment: 2
- grups que es trobaven a la fase de seguiment: 4

Seguiments finalitzats el 2015:

- ❖ **Grup 8:** va finalitzar l'abril de 2013 i se'n va realitzar el darrer seguiment el maig del 2015. En general, els resultats han augmentat o s'han mantingut fins el darrer seguiment, llevat de l'objectiu relacionat amb la modificació dels conceptes de masculinitat i de creences relacionades amb la igualtat. L'explicació d'aquest fet són les dificultats a l'hora de modificar terapèuticament les creences personals, sobretot quan estan influïdes per una societat i un entorn en què es mantenen creences que afavoreixen les desigualtats de gènere.
- ❖ **Grup 9:** va finalitzar la intervenció el juliol de 2013 i se'n va fer el darrer seguiment el setembre de 2015. Els resultats obtinguts al llarg dels diferents seguiments han estat bastant positius, i al darrer seguiment el 100% dels participants havien millorat o mantingut un nivell adequat en els diferents objectius, llevat de l'objectiu de modificar el concepte de masculinitat, en què la xifra davalla fins el 88%.

Respecte de les valoracions que fan de la intervenció les parelles o exparelles dels agressors, un 79% afirma sentir-se millor o molt millor després de la intervenció grupal per part de l'usuari, i el 79% té una percepció de risc baix o nul respecte de la violència de l'usuari cap a elles

5.2. Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAM - VVG)

L'Ajuntament de Palma disposa del Servei d'Acolliment Municipal, que s'estructura en tres programes: el Programa d'acolliment a persones adultes, el Programa d'acolliment a famílies i el Programa d'acolliment a víctimes de violència de gènere. En aquest apartat ens referirem únicament a aquest tercer Programa.

Línia d'intervenció/objectius

Aquest és un recurs residencial d'acolliment de dones majors de 18 anys o menors emancipades, soles o amb càrregues familiars, que són víctimes de violència de gènere o en situació d'emergència social i que necessiten abandonar el seu domicili.

Els serveis que s'ofereixen en aquest Programa són:

- informació, orientació i assessorament sobre els recursos d'assistència i acollida
- acolliment d'urgència i per via ordinària
- promoció i inserció sociolaboral
- assistència i tractament psicològic individual i grupal
- suport a l'educació i el temps d'oci per a infants acollits, fills i filles de les dones víctimes

Com a fet destacable del 2015 s'ha d'assenyalar el canvi d'ubicació del servei el mes de novembre. Aquest s'ha traslladat a una nova ubicació que ofereix una millora per a les usuàries, tant per l'amplitud de l'espai i l'existència d'espais oberts com per les millors condicions d'habitabilitat.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

El SAM-VVG disposa de 40 places, distribuïdes de la següent manera:

- 30 places al centre (12 habitacions fixes més dues habitacions que s'habiliten en cas d'urgència o necessitat).
- 10 places a pisos d'inserció (2 pisos)

Forma de gestió

És un servei de titularitat municipal gestionat per INTRESS mitjançant contractació externa.

Dades d'atenció el 2015

El 2015 el SAM-VVG va atendre 145 persones (78 dones i 67 infants). D'aquestes, 141 persones (97% de les persones ateses) són dones víctimes de violència de gènere i els seus fills i filles (75 dones, 43 nins i 23 nines). La resta, el 3%, varen ser persones en situacions d'emergència social.

De les 141 persones ateses, víctimes de violència de gènere (dones i els seus fills i filles), 125 varen ser persones usuàries noves: 66 dones i 59 infants (41 nins i 18 nines).

Pel que fa a les pernoctacions, el 2015 n'hi va haver 10.841, entre el centre del SAM-VVG i els pisos d'inserció. Això va suposar una mitjana de 29,7 pernoctacions diàries.

Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAM - VVG)			
	2013	2014	2015
Total persones ateses	151	119	145
Dones	75	55	78
Fill/filles	76	64	67
Víctimes ateses	119	104	141
Dones	63	50	75
Fill/filles	56	54	66
Pernoctacions	14.860	13.466	10.841
Mitjana de pernoctacions	40,71	36,89	29,7

Si comparam les dades d'atenció de 2015 amb les de 2014 podem observar que s'incrementa el nombre de persones ateses i baixa el nombre de pernoctacions. Això està motivat pel descens de dies d'estada al centre. L'any 2014 les franges d'estada més freqüents eren d'1 a 3 mesos i de 3 a 6 mesos, amb un 24% de les usuàries a cada franja. El 2015 la franja de temps d'estada més freqüent es la de menys d'un mes, amb un 31%.

Les persones acollides al SAM-VVG, a més del Programa d'acolliment han utilitzat altres programes:

Persones acollides en el SAM-VVG a altres programes		
	2014	2015
Orientació laboral	29	67
Intervenció psicològica	39	50
Educador/a social	54	66

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Durant el 2015 les dones víctimes de violència de gènere accedeixen al SAM-VVG a través de diferents vies. Les principals són:

- Policia: 28%
- Benestar Social (CMSS): 13%
- Iniciativa pròpia: 11%
- Altres SAM: 11%
- Institut Balear de la Dona (IBD): 10%
- Servei d'Atenció Integral a les Víctimes de Violència de Gènere (SAIVVG): 10%
- Menors: 3%
- Altres: 12%

Dones víctimes de VG que accedeixen al SAM-VG per servei derivant. Any 2015	
	Total
Tota	100%
Policia Local	15%
Policia Nacional	13%
SAM	11%
Per porta	11%
IBD	10%
SAIVG	10%
Benestar Social (Serv. Centrals)	2%
CMSS Ciutat Antiga	1%
CMSS Estacions	2%
CMSS Llevant Nord	4%
CMSS Llevant Sud	4%
Menors	3%
Altres Serveis	12%

Font: Memòria SAM VVG

Perfil de les persones ateses el 2015

El 2015 el nombre de persones ateses al SAM-VVG s'incrementa respecte de l'any anterior. Aquest increment es nota especialment en el nombre de dones víctimes, mentre que als fills i filles l'increment és més discret.

En relació amb el perfil de les persones ateses 2015, les franges d'edat amb major nombre d'usuàries són les que compreses entre els 18 i els 29 anys i els 30 i els 44 anys, amb un 40% del total cadascuna. En segon lloc se situa la franja de 45 i més, amb un 20% del total. Si comparam les dades amb les de 2014 observam que encara que s'ha experimentat un increment en les tres franges d'edat, la de 30 a 44 –que va ser la franja predominant el 2014– és la que ha mostrat un increment més modest en el nombre d'usuàries, mentre que les franges anterior i posterior (18-29 i 45 i més) pràcticament s'han duplicat.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Nombre de persones víctimes de violència de gènere ateses pel SAM-VVG segons trams d'edat				
		2013	2014	2015
Dones	Total	63	50	75
	De 18 a 29 anys	19	17	30
	De 30 a 44 anys	35	26	30
	De 45 anys i més	9	7	15
Infants	Total	56	54	66
	De 0 a 3 anys	21	19	24
	De 4 a 12 anys	30	29	35
	De 13 a 17 anys	4	1	7
	De 18 anys i més	0	5	0

Font: Memòria SAM VVG

De les 75 dones víctimes de violència de gènere ateses el 2015, 46 varen entrar al Servei amb fills/filles. Així, a més de les dones es va atendre un total de 66 fills i filles. Gairebé el 90% d'aquests infants tenien fins a 12 anys: un 36% entre 0 i 3 anys i el 53% entre 4 i 12 anys. Aquesta distribució per edats és molt similar a la de 2014.

5.3. Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA)

Línia d'intervenció/objectius

- Realitzar un seguiment especialitzat i personalitzat dels casos de violència de gènere, assignant un policia tutor a cada víctima de violència a l'àmbit familiar que tingui ordre de protecció a favor seu.
- Mobilitzar els recursos assistencials existents i derivar-los. Coordinació amb altres serveis que treballen amb violència domèstica.
- Desenvolupar les mesures de protecció pertinents, en funció del nivell de risc (segons la instrucció 7/2016 de la Secretaria d'Estat de Seguretat, que estableix el nou Protocol per a la valoració del nivell de risc de violència sobre la dona, i de gestió de la seguretat de les víctimes).
- Gestió de les ordres de protecció.

Dades d'atenció de 2015

El 2015 les dades d'atenció de la Policia Local han tingut un comportament heterogeni respecte de l'any anterior. Tres de les dades han experimentat un increment: nombre de persones ateses, persones amb ordre de protecció i assistència psicològica en crisi; per contra, s'ha experimentat un descens en el nombre de persones tutoritzades.

Dades de atenció de la Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA)				
	2012	2013	2014	2015
Persones ateses (denunciants VG)	334	244	241	251
Persones tutoritzades	326	410	385	369
Persones amb OP (VD i VG)	215	245	214	244
Assistència psicològica en crisi	202	168	149	186

5.4. Fitxer de la declaració voluntària de risc (DVR) 112

Línia d'intervenció/objectius

Aquest projecte sorgeix de la col·laboració entre diferents administracions i serveis. És una de les propostes de millora recollides a la primera reunió plenària convocada per l'Àrea d'Educació, Igualtat, Drets Cívics i Esports (12 de novembre de 2008), que va reunir professionals, serveis, entitats i persones víctimes de violència amb la intenció de fer un diagnòstic del circuit existent i consensuar un pla de millores.

El protocol és d'aplicació a totes les dones majors d'edat que es troben en risc o situació de violència de gènere i que viuen a la comunitat autònoma de les Illes Balears, independentment de la nacionalitat, la situació administrativa o circumstàncies personals o socials.

Organismes que hi participen

GEIBSAU (SEIB 112)

Institut Balear de la Dona (IBD)

Ajuntament de Palma (Policia Local, Servei d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere)

Objecte del protocol

La finalitat d'aquest protocol és augmentar els dispositius d'autoprotecció per a les dones víctimes de violència de gènere, davant possibles futurs episodis d'aquesta violència, i donar una resposta més ràpida i eficaç a aquest tipus de sol·licitud d'ajuda a fi que puguin ser localitzades si telefonen des del telèfon fix que han facilitat (en un futur es podrà localitzar la zona on es troben si telefonen des del mòbil).

Per a això es va crear un fitxer on, de forma voluntària, les dones víctimes es poden donar d'alta emplenant una sol·licitud en un dels serveis d'atenció de la xarxa i, a més, se'ls facilita informació del projecte, els avantatges i les limitacions. Aquest servei és gratuït i les dades que s'aporten són totalment confidencials i emparades per la Llei orgànica de protecció de dades.

Dades d'atenció el 2015

L'any 2015 des del Servei d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere es varen donar d'alta 62 dones al fitxer DVR 112. Això va suposar un descens de 10 altes respecte de l'any anterior.

5.5. Pacte Palma contra la Violència de Gènere

El Pacte Palma és un compromís ciutadà que té la finalitat d'avançar en l'eradicació de la violència de gènere i cap a una societat basada en els valors de la igualtat entre dones i homes.

El Manifest del Pacte, aprovat per unanimitat al Ple d'octubre de 2008, inclou un seguit de fites comunes a les quals la ciutadania de forma individual o des d'associacions, entitats, empreses, serveis, etc. pot adherir-se.

Els seus objectius són:

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

- Fer visible la realitat de la violència contra les dones donant a conèixer la vertadera dimensió del problema i les conseqüències sobre les víctimes directes i indirectes (fills i filles).
- Donar suport a les víctimes mitjançant les accions i les actuacions necessàries per a superar la situació de violència, respectant les seves decisions i iniciatives i facilitant els mitjans i l'accés als recursos.
- Divulgar els recursos, les accions i les mesures que afavoreixen l'eradicació de la violència contra les dones, donant suport als models socials que permetin la resolució de conflictes de forma no violenta i fomentant l'educació per a la pau.
- Assolir el compromís d'actuar contra tot tipus de violència afavorint i transmetent models no sexistes i de respecte de la igualtat de dones i homes.

Les associacions, les entitats, els organismes, les empreses, etc. singularitzen compromisos participant i organitzant accions sensibilitzadores que promouen els valors de la igualtat i la no-violència.

Accions de sensibilització

Compromís de la ciutadania

El perfil Facebook serveix com a plataforma i a 30 de setembre de 2016 té 1.277 fans.

Al llarg del 2015, des del Facebook del Pacte Palma s'ha fet difusió del Servei d'Atenció Integral a la Violència de Gènere municipal, així com del programa de l'Ajuntament de Palma d'activitats del 8 de març, Dia de les Dones, i del 25 de novembre, Dia Internacional contra la Violència cap a les Dones. S'hi ha fet difusió de diverses notícies i articles d'interès relacionats amb la igualtat i la violència de gènere, d'activitats relacionades amb igualtat a la nostra ciutat i d'altres activitats i informacions d'interès social.

Commemoració del 25N el 2015

La programació d'actes del 2015 per a commemorar el 25N, Dia Internacional Contra la Violència cap a les Dones, que du a terme l'Ajuntament de Palma va incloure els següents:

- Diada informativa contra la violència de gènere
- Curs d'autoprotecció per a dones víctimes de violència de gènere
- tallers d'autodefensa WENDO
- VIII Marxa Pacte Palma "Rodam contra les violències masclistes" per a fer visible l'acord de la ciutadania amb el Pacte contra la Violència de Gènere i el rebuig a la violència i la desigualtat.
- presentació de l'informe d'actuacions municipals en matèria de violència de gènere
- renovació del Pacte Palma contra la Violència de Gènere
- tallers sobre prevenció i sensibilització en igualtat i contra la violència de gènere
- Concurs de dibuixos i relats curts "Com veus la violència contra les dones"

A més, es varen programar altres activitats organitzades per altres administracions i entitats: una activitat de teatre, dues jornades, una exposició, un concurs de tuïts, una conferència, una taula rodona, un concurs de tweets, tallers i un acte d'homenatge.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Des de l'any 2008 s'han realitzat 3 curses populars i 5 marxes. A l'edició de 2015 hi varen participar 148 persones.

La programació d'actes a Palma el 25 de novembre de 2015 va ser possible gràcies a la col·laboració de:

- 61 persones voluntàries per a les taules informatives (36 dones i 25 homes): 15 de la Creu Roja, 31 d'Escoltes de Mallorca i 15 de Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca) per a la instal·lació de 15 taules informatives, que disposaren del suport logístic de Carrefour, El Corte Inglés, les associacions de comerciants dels mercats de Pere Garau i de Santa Catalina, i d'Alcampo.
- 44 persones voluntàries per a la Marxa Pacte Palma (22 dones i 22 homes): 20 voluntariat esportiu de l'IME, 4 de la Creu Roja, 12 d'Escoltes de Mallorca i 8 del Moviment Escolta.
- Tot aquest voluntariat anteriorment esmentat va rebre formació sobre violència de gènere i la tasca a desenvolupar.
- 15 persones voluntàries de Tamborers per la Pau i 14 de Geganters de la Sala, per a la sortida de la Marxa.

Es va comptar amb la col·laboració de Consell de Mallorca, el Parlament de les Illes Balears, l'Institut Balear de la Dona, l'Oficina d'Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes de la UIB, Feministes en Acció, la Creu Roja, STEI intersindical, UGT Balears, Casal Petit-Religioses Oblates i l'Associació Cena en Blanco.

També es va disposar de la col·laboració econòmica de C&A i el suport logístic de Carrefour, El Corte Inglés, l'Associació de Comerciants del Mercat de Pere Garau i d'Alcampo, i el treball de diverses àrees municipals de l'Ajuntament de Palma i de l'Institut Municipal de l'Esport.

Commemoració del 25N el 2016

El 27 de novembre de 2016 es realitzà la IX Marxa Pacte Palma contra la Violència de Gènere sota el lema "Rodam contra les violències masclistes".

L'Ajuntament també participa i col·labora en altres activitats que s'han organitzat arran de la commemoració del 25 de novembre. Es pot veure l'agenda d'activitats a:

http://www.palma.cat/portal/PALMA/contenedor1.jsp?seccion=s_fact_d4_v1.jsp&contenido=97261&tipo=2&nivel=1400&layout=contenedor1.jsp&codResi=1&language=ca&123456

Accions formatives

L'oferta formativa de l'Ajuntament de Palma té la finalitat de fomentar la coresponsabilitat en la prevenció, la detecció i la resposta davant situacions de violència de gènere.

Aquesta formació va adreçada tant a infants com a adolescents i a persones adultes, i s'organitza en els següents blocs temàtics:

- tallers de sensibilització en igualtat i prevenció en violència de gènere
- tallers de sensibilització en prostitució
- tallers de prevenció en abusos sexuals a menors

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Els continguts, el format i la durada s'ajusten als perfils de les persones a qui s'adrecen. Amb la formació es pretén afavorir la capacitació de col·lectius vulnerables i professionals en la detecció i l'afrontament de la violència de gènere. Aquesta oferta formativa està a disposició de la ciutadania mitjançant el portal del programa d'activitats educatives "Palma Educa".

Els darrers anys s'ha incrementat la varietat de l'oferta incorporant-hi nous tallers. Aquest darrer curs s'han ofert els següents:

Tallers per a infants:

- Contacontes *Estela crida ben fort*: activitat destinada a primer i segon cicle de primària. Transmet als infants continguts per a prevenir els abusos sexuals a menors (demanar ajuda, aprendre a dir que no...). Es complementa amb una guia didàctica per a treballar aquests continguts abans i després de la lectura del conte.
- Contacontes per a la igualtat: contacontes de temàtiques relacionades amb la coresponsabilitat, la identificació d'estereotips de gènere i la visualització de les dones. Es complementa amb una dinàmica participativa.

Tallers per a joves i persones adultes:

- "De la violència a la igualtat": taller on es treballen els indicadors per a la detecció i la prevenció de les relacions afectives negatives, els estereotips masclistes i la sensibilització contra la violència de gènere.
- "Identitat de gènere i orientació sexual": pretén donar eines als al·lots i al·lotes adolescents per a entendre i respectar la diversitat sexual i afectiva i combatre la discriminació per orientació sexual i identitat de gènere entre els joves.
- "La prostitució com a forma de marginació social": taller sobre la temàtica de la prostitució com a forma d'explotació sexual i vulneració dels drets humans.
- "La desigualtat en l'ús del temps": s'hi analitza com s'utilitza i es distribueix quotidianament el temps. Permet fer visible el treball domèstic i familiar, un treball feminitzat i invisible econòmicament i socialment.
- "Noves masculinitats": destinat a crear espais de reflexió sobre les relacions desiguals entre els gèneres fomentant valors, actituds i comportaments de respecte.
- "La ciutadania contra la violència de gènere": taller per a abordar activament què és la violència de gènere, què s'hi fa a Palma i què pot fer un mateix si coneix una situació de violència.
- "Mites assumits de la violència masclista en la parella": taller que tracta sobre els mites que justifiquen la violència masclista en la parella i les situacions que es confonen amb l'amor en parella: gelosia, patiment, culpabilitat... La sessió es converteix en una reflexió sobre les relacions personal de parella i la influència de les creences socials.
- "Des-igu@lment": taller destinat a joves i adults que aporta elements per a la reflexió i la presa de consciència sobre la igualtat/desigualtat entre dones i homes i els mecanismes pels quals aquestes es reproduïen.

Tallers per a població adulta:

- “Actuau Rana!”: taller per a prevenir l’abús infantil destinat a professorat, monitors i monitores d’educació no formal. Suposa una primera aproximació a la realitat i a la dimensió dels abusos sexuals a menors. A través d’aquest taller podran adquirir eines per a prevenir, detectar i saber com actuar en cas de sospita o evidència d’una situació d’abús sexual infantil.
- “Mares i pares contra l’abús masclista en les parelles dels nostres fills i filles”: xerrada per a mares i pares, destinada que puguin ajudar les seves filles i fills a identificar relacions afectives abusives en parelles adolescents –a partir del comportament de control o subordinació–, entendre la relació entre aquests primers indicis de masclisme i la violència de gènere en la parella, així com la pressió dels models socials i familiars sobre els joves.

Resultats de les intervencions

Durant el curs 2015-2016 es varen realitzar un total de 198 accions formatives gestionades des del portal del programa d’activitats educatives “Palma Educa”, que varen suposar un total de 411 hores i amb una participació total de 4.794 persones.

Persones participants al programa d’activitats educatives “Palma Educa” per sexe i blocs temàtics. Curs 2014/15			
	Total	Dones	Homes
Total	4.794	2.283	2.511
Tallers de sensibilització en igualtat i prevenció en violència de gènere	2.752	1.253	1.499
Tallers en prevenció en abusos sexuals a menors	2.042	1.030	1.012

Tallers de sensibilització en igualtat i prevenció de la violència de gènere realitzats:

S’han realitzat un total de 123 tallers. Segons el públic destinatari han tingut una durada d’1, 2 o 2,5 hores, i s’han fet 281 hores de tallers. En aquests tallers hi han participat 2.752 persones, de les quals 1.253 han estat dones i 1.499, homes.

Aquest bloc temàtic inclou els següents tallers, per grups d’edat:

- Tallers per a primària/infants:
 - Contacontes igualtat: 10 tallers.
- Tallers per a secundària/joves: 80 tallers.
 - Noves masculinitats: 5 tallers.
 - Identitat de gènere i orientació sexual: 13 tallers.
 - La desigualtat en l’ús del temps: 7 tallers.
 - De la violència a la igualtat: 40 tallers.
 - La ciutadania contra la violència de gènere: 1 taller.
 - Mites assumits de la violència masclista en la parella: 14 tallers.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

- Tallers per a adults: (33 tallers)
 - o Noves masculinitats: 8 tallers.
 - o La desigualtat en l'ús del temps: 8 tallers.
 - o Desigualment: 3 tallers.
 - o De la violència a la igualtat: 8 tallers.
 - o Mites assumits de la violència masclista en la parella: 5 tallers.
 - o Mares i pares contra l'abús masclista en les parelles dels nostres fills i filles: 1 taller.

Tallers de sensibilització en prostitució realitzats:

Aquest curs no hem rebut cap petició d'aquest bloc temàtic.

Tallers de prevenció en abusos sexuals a menors realitzats:

S'han realitzat 75 tallers, amb una durada d'1,5 (tallers per a infants) o 4 hores (tallers per a professorat o monitors/res d'educació no formal), amb un total de 130 hores. Hi han participat 2.042 persones, de les quals 1.030 han estat nines o dones i 1.012, nins o homes.

Aquest bloc temàtic inclou els següents tallers, per grups d'edat:

- Tallers per a primària/infants:
 - o Contacontes *Estela crida ben fort*: 68 tallers
- Tallers per a professorat i monitors/res educació no formal:
 - o "Actuau Rana": 7 tallers

Altres tallers:

A més dels tallers sol·licitats mitjançant al portal Palma Educa, s'han organitzat altres 4 sessions orientades al voluntariat que va participar als actes de commemoració del 25 de novembre. Aquestes sessions han tingut una duració de 5 hores i hi han participat 77 persones:

- dues sessions formatives/explicatives a agrupacions escoltes
- una sessió formativa/explicativa per a voluntaris de la Creu Roja
- una sessió formativa/explicativa per a voluntaris de l'IME

6. Avançament de dades de 2016 dels serveis municipals d'atenció a les víctimes de violència de gènere

Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere (gener a setembre)

Al Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere, entre gener i setembre de 2016 s'han atès 550 expedients, dels quals 165 han estat oberts enguany (152 expedients oberts per primera vegada i 13, reoberts). Amb aquests expedients nous s'han atès 165 persones noves.

Dades d'atenció al Programa d'atenció integral a víctimes de violència de gènere. Gener-setembre		
	2015	2016
Total d'expedients atesos	405	550
Expedients nous i reoberts	160	165
Expedients oberts per 1a vegada	148	152
Expedients reoberts	12	13
Expedients arrossegats	245	385
Persones ateses noves	160	165

Pel que fa a les dades d'atenció en aquest Programa, en aquest període de 2016 s'han realitzat 354 acompanyaments a 139 persones. Aquestes dades ens mostren com el 2016 hi ha hagut un augment dels acompanyaments realitzats i un descens de les dones acompanyades, la qual cosa implica un major nombre d'acompanyaments per dona.

Pel que fa a l'ATENPRO, el sistema de teleassistència mòbil per a víctimes de violència de gènere, entre gener i setembre s'han tramitat 41 altes. Aquesta dada ens mostra un lleuger increment de les altes tramitades respecte del mateix període de 2015.

Dades d'atenció al programa. Gener-setembre		
	2015	2016
Acompanyaments realitzats	324	354
Persones acompanyades	183	139
ATENPRO tramitats (nous)	39	41
Persones amb ATENPRO	112	149

Programa d'atenció als fills i filles de víctimes de violència de gènere (gener a setembre)

De gener a setembre de 2016 s'han obert 65 expedients nous al Programa d'atenció als fills i filles de víctimes de violència de gènere i s'han atès 111 persones noves. D'aquestes, 65 eren mares (adult referent) i 46, infants.

Si comparam l'atenció amb la del mateix període de l'any anterior, hi ha un lleuger augment de mares (el 2015 se n'havien atès 62 en el mateix període) tot i que el nombre d'infants ha descendit sensiblement (de 65 a 46).

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Dades d'atenció al Programa de mentoríes: atenció als fills i filles víctimes de violència de gènere. Gener-setembre		
	2015	2016
Total d'expedients atesos	131	163
Expedients nous i reoberts	62	65
Expedients oberts per 1a vegada	58	58
Expedients reoberts	4	7
Expedients arrossegats	69	98
Persones ateses noves	123	111
Persona tutora referent (dones)	58	65
Fills/filles	65	46
Nins	32	27
Nines	33	19

Programa d'atenció a persones agressores (gener a setembre)

Al Programa d'atenció a persones agressores, de gener a setembre de 2016 s'han atès 112 expedients, dels quals 22 eren expedients nous oberts durant aquest període. Això suposa que en aquest temps s'han atès 22 homes agressors nous i 6 parelles o exparelles d'aquests.

En el mateix període de 2015 el nombre d'agressors nous atesos era de 34.

Dades d'atenció al Programa d'atenció a persones agressores. Gener-setembre		
	2015	2016
Total expedients atesos	104	112
Expedients nous i reoberts	34	22
Expedients oberts per 1a vegada	34	22
Expedients reoberts	0	0
Expedients arrossegats	72	90
Persones ateses noves	51	28
Agressors atesos nous (homes)	34	22
Parelles o exparelles ateses noves	17	6

Servei d'Acolliment Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (gener a setembre)

Des de l'1 de gener al 30 de setembre de 2016 el SAM-VVG ha atès un total de 103 persones. D'aquestes, 57 eren dones víctimes de violència de gènere i la resta eren els seus fills i filles (19 nines i 27 nins).

Si comparam aquestes dades amb les del mateix període de 2015 detectam un descens en el nombre de dones víctimes de violència de gènere i en el d'infants atesos (el 2015 s'havien acollit 129 persones, 67 dones i 62 infants). Aquesta davallada no implica una tendència a la baixa, ja que en aquest mateix període del 2015 es va experimentar un increment significatiu de les persones ateses respecte de l'any anterior.

S'ha observat un augment de les pernoctacions respecte del mateix període de l'any anterior.

PACTE PALMA
CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Servei d'Allotjament Municipal de Víctimes de Violència de Gènere (SAM-VVG). Gener-setembre		
	2015	2016
Víctimes ateses	129	103
Dones	67	57
Fill/illes	62	46
Fill	41	27
Filles	21	19
Pernoctacions	9.045	9.440
Mitjana de pernoctacions diàries	33,14	34,45

Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA) (gener a juliol)

Des de gener a juny de 2016 la Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma ha atès 125 persones denunciants de violència de gènere. Aquesta dada implica un descens respecte de les dades d'aquest període de l'any anterior.* En contraposició, s'observa un increment del nombre de persones tutoritzades i de dones amb ordre de protecció. D'altra banda, s'ha constatat una disminució del nombre d'assistències psicològiques en crisi.

Dades de atenció de la Unitat de Protecció Familiar de la Policia Local de Palma (UPFA). Gener-juny 2016	
	Total
Persones ateses (denunciants VG)	125
Persones tutoritzades	235
Persones amb OP (VD i VG)	137
Assistència psicològica en crisi	62

Font: Policia Local de l'Ajuntament de Palma

* Cal assenyalar que a causa que el període al qual fan referència les dades de l'avançament del 2016 (gener-juny) no coincideix amb el de l'avançament del 2015 (gener-juliol), s'han hagut d'extrapol·lar les dades per a poder comparar ambdós períodes.

Fitxer de la declaració voluntària de risc (DVR) 112 (gener a setembre)

Entre l'1 de gener i 30 de setembre de 2016 des del Serveis d'Atenció a Víctimes de Violència de Gènere s'han tramitat 58 altes al fitxer.